

2025/1056

28.5.2025.

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2025/1056

(2025. gada 19. maijs)

par darbības uzlabošanas mērķu, kas iekļauti darbības uzlabošanas plāna projektā, kuru Lietuva iesniegusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 549/2004, atbilstību Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem, kas izvirzīti Eiropas vienotās gaisa telpas darbības uzlabošanas sistēmas un tarifikācijas sistēmas ceturtajam pārskata periodam

(izziņots ar dokumenta numuru C(2025) 2933)

(Autentisks ir tikai teksts lietuviešu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 549/2004 (2004. gada 10. marts), ar ko nosaka pamatu Eiropas vienotās gaisa telpas izveidošanai, (pamatregula) ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 11. panta 3. punkta c) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/2803 (2024. gada 23. oktobris) par Eiropas vienotās gaisa telpas īstenošanu ⁽²⁾ un jo īpaši tās 58. panta 3. punktu,

ņemot vērā Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2019/317 (2019. gada 11. februāris), ar ko nosaka darbības uzlabošanas sistēmu un tarifikācijas sistēmu Eiropas vienotajā gaisa telpā un atceļ Īstenošanas regulas (ES) Nr. 390/2013 un (ES) Nr. 391/2013 ⁽³⁾, un jo īpaši tās 14. panta 2. punktu,

tā kā:

VISPĀRĪGI APSVĒRUMI

- (1) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 549/2004 11. pantu attiecībā uz aeronavigācijas pakalpojumiem un tīkla funkcijām dalībvalstīm valsts vai funkcionālo gaisa telpas bloku ("FAB") līmenī ir jāizstrādā plāni, tajā skaitā darbības uzlabošanas mērķi, katram darbības uzlabošanas sistēmas un tarifikācijas sistēmas pārskata periodam. Minētajos plānos jāiekļauj vietēja mēroga darbības uzlabošanas mērķi, kas atbilst Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem, kas izvirzīti attiecīgajam pārskata periodam.
- (2) Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķi ceturtajam pārskata periodam ("PP4", 2025.–2029. gads) ir noteikti Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2024/1688 ⁽⁴⁾.
- (3) Visas dalībvalstis ir izstrādājušas un pieņēmušas PP4 darbības uzlabošanas plānu projektus, kurus tās iesniedza Komisijas novērtējumam līdz 2024. gada 1. oktobrim. Pēc minēto darbības uzlabošanas plānu projektu pilnīguma pārbaudes Komisija pieprasīja dalībvalstīm līdz 2024. gada 15. novembrim iesniegt atjauninātus darbības uzlabošanas plānu projektus.
- (4) Šajā lēmumā iekļautā Komisijas novērtējuma pamatā ir Lietuvas iesniegtais atjauninātais PP4 darbības uzlabošanas plāna projekts ("darbības uzlabošanas plāna projekts").
- (5) Darbības izvērtēšanas iestāde ("DII"), kas palīdz Komisijai darbības uzlabošanas sistēmas īstenošanā, ir iesniegusi Komisijai ziņojumu ar ieteikumiem par darbības uzlabošanas plāna projektu novērtējumu.

⁽¹⁾ OV L 96, 31.3.2004., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj>.

⁽²⁾ OV L, 2024/2803, 11.11.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj>.

⁽³⁾ OV L 56, 25.2.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.

⁽⁴⁾ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2024/1688 (2024. gada 12. jūnijs), ar ko nosaka gaisa satiksmes pārvaldības tīkla Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķus ceturtajam pārskata periodam no 2025. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim (OV L, 2024/1688, 17.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

- (6) Komisija saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 14. panta 1. punktu ir novērtējusi darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto vietēja mēroga darbības uzlabošanas mērķu atbilstību, pamatojoties uz minētās īstenošanas regulas IV pielikuma 1. punktā noteiktajiem kritērijiem un attiecīgā gadījumā ņemot vērā vietējos apstākļus.
- (7) Komisija papildināja darbības uzlabošanas plāna projekta novērtējumu, pārskatot arī minētās īstenošanas regulas IV pielikuma 2. punktā noteiktos elementus. Attiecībā uz Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 2.1. punkta d) apakšpunkta vii) punktu Komisija norāda, ka minētās pārskatīšanas laikā tā neveica detalizētu analīzi par Lietuvas izmantoto metodiku izmaksu sadalei starp maršruta un termināla pakalpojumiem PP4 laikā. Tāpēc Komisija pagaidām nav izdarījusi nekādus secinājumus par minētās izmaksu sadales metodikas atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 550/2004 ⁽ⁱ⁾ 15. panta 2. punkta e) un f) apakšpunktam un Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 22. panta 5. punktam.

KOMISIJAS NOVĒRTĒJUMS

Drošības mērķu novērtējums

- (8) Galvenajā darbības jomā “drošība” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstību novērtēja saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.1. punktu.
- (9) Galvenajā darbības jomā “drošība” Lietuvas ierosinātie darbības uzlabošanas mērķi attiecībā uz drošības pārvaldības efektivitāti (dalījumā pa drošības pārvaldības mērķiem un izteikti kā īstenošanas līmenis) ir šādi:

Lietuva	Drošības pārvaldības efektivitātes mērķi, kas izteikti kā īstenošanas līmenis, sākot no Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras (EASA) A līmeņa līdz D līmenim					
Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs	Drošības pārvaldības mērķis	2025	2026	2027	2028	2029
Oro Navigacija	Drošības politika un mērķi	C	C	C	C	C
	Drošības riska pārvaldība	C	C	C	C	D
	Drošības garantija	C	C	C	C	C
	Drošības veicināšana	C	C	C	C	C
	Drošības kultūra	C	C	C	C	C

- (10) Komisija konstatēja, ka darbības uzlabošanas mērķi drošības jomā, kurus Lietuva ir ierosinājusi aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam *Oro Navigacija*, sakrīt ar Savienības mēroga drošības mērķiem katrā kalendārajā gadā PP4 laikā, izņemot mērķi “drošības riska pārvaldība”, kurā Savienības mēroga mērķim atbilstošu līmeni ir plānots sasniegt 2029. gadā.
- (11) Komisija norāda, ka darbības uzlabošanas plāna projektā ir paredzēti pasākumi vietēja mēroga drošības mērķu sasniegšanai, kas jāveic *Oro Navigacija*, piemēram, drošības ekspertu apmācība, ar cilvēka faktoru saistītu risku pārvaldības uzlabošana, drošības kultūras veicināšana un drošības informācijas apmaiņas pilnveide organizācijā.

⁽ⁱ⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 550/2004 (2004. gada 10. marts) par aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanu vienotajā Eiropas gaisa telpā (Pakalpojumu sniegšanas regula) (OV L 96, 31.3.2004., 10. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj>).

- (12) Pamatojoties uz 9., 10. un 11. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem un ņemot vērā to, ka Īstenošanas lēmumā (ES) 2024/1688 noteiktie Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķi drošības jomā ir jāsasniedz līdz PP4 pēdējam gadam, proti, 2029. gadam, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie vietēja mēroga mērķi darbības uzlabošanai drošības jomā būtu jāuzskata par atbilstošiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Vides mērķu novērtējums

- (13) Galvenajā darbības jomā “vide” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstības novērtēšanai attiecībā uz faktiskās trajektorijas vidējo horizontālā maršruta lidojuma efektivitāti izmantoja Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.2. punktā noteikto kritēriju. Attiecīgi Lietuvas ierosinātos mērķus vides jomā salīdzināja ar attiecīgajām horizontālā maršruta lidojuma efektivitātes atsaucēs vērtībām Eiropas maršrutu tīkla uzlabošanas plānā (“ERNIP”), kuru sagatavoja saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2019/123 ⁽⁶⁾ I pielikumu un kurš bija pieejams 2024. gada 2. jūlijā, kad pieņēma PP4 izvirzītos Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķus.
- (14) Lietuvas ierosinātie PP4 darbības uzlabošanas mērķi vides jomā un ERNIP noteiktās attiecīgās valsts atsaucēs vērtības, kas izteiktas kā faktiskās trajektorijas vidējā horizontālā maršruta lidojuma efektivitāte, ir šādas:

Lietuva	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “vide”, kas izteikti kā faktiskās trajektorijas vidējā horizontālā maršruta lidojuma efektivitāte	13,13 %	13,12 %	13,11 %	13,10 %	13,09 %
Atsaucēs vērtības	13,13 %	13,12 %	13,11 %	13,10 %	13,09 %

- (15) Komisija konstatē, ka Lietuvas ierosinātie darbības uzlabošanas mērķi vides jomā sakrīt ar attiecīgajām valsts atsaucēs vērtībām katrā PP4 kalendārajā gadā.
- (16) Komisija norāda, ka darbības uzlabošanas plāna projektā Lietuva ir paredzējusi pasākumus vietēja mēroga vides mērķu sasniegšanai, kas ietver pārrobežu brīvā maršruta gaisa telpas sekmīgāku īstenošanu, gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas modernizāciju, rīku ieviešanu gaisa telpas elastīgas izmantošanas atbalstam un gaisa telpas plānojuma pārskatīšanu ar mērķi optimizēt lidojuma trajektorijas.
- (17) Pamatojoties uz 14., 15. un 16. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie mērķi galvenajā darbības jomā “vide” būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Veiktspējas mērķu novērtējums

- (18) Galvenajā darbības jomā “veiktspēja” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstību attiecībā uz vidējo maršruta gaisa satiksmes plūsmas pārvaldības (“ATFM”) kavēšanos katrā lidojumā novērtēja, pamatojoties uz Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.3. punktā noteikto kritēriju. Attiecīgi Lietuvas ierosinātos maršruta veiktspējas uzlabošanas mērķus salīdzināja ar attiecīgajām atsaucēs vērtībām tīkla darbības plānā, kuru sagatavoja saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2019/123 9. pantu un kurš bija pieejams 2024. gada 2. jūlijā, kad pieņēma PP4 izvirzītos Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķus.

⁽⁶⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/123 (2019. gada 24. janvāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes pārvaldības (ATM) tīkla funkciju īstenošanai un atceļ Regulu (ES) Nr. 677/2011 (OV L 28, 31.1.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

- (19) Lietuvas ierosinātie PP4 maršruta veikspējas mērķi, kas izteikti ATFM kavēšanās laika minūtēs katrā lidojumā, un tīkla darbības plānā noteiktās attiecīgās atsaucē vērtības ir šādas:

Lietuva	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “veikspēja”, kas izteikti maršruta ATFM kavēšanās laika minūtēs katrā lidojumā	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02
Atsaucē vērtības	0,07	0,05	0,03	0,02	0,02

- (20) Komisija konstatē, ka Lietuvas ierosinātie veikspējas uzlabošanas mērķi vai nu sakrīt ar attiecīgajām valsts atsaucē vērtībām, vai ir zemāki par tām katrā PP4 kalendārajā gadā.
- (21) Komisija norāda, ka darbības uzlabošanas plāna projektā Lietuva ir paredzējusi pasākumus vietēja mēroga mērķu sasniegšanai maršruta veikspējas uzlabošanā, tajā skaitā ir plānots modernizēt gaisa satiksmes pārvaldības sistēmu, uzlabot koordināciju starp gaisa satiksmes vadības pakalpojumu struktūrvienībām, sagatavot reģionāla līmeņa ārkārtas rīcības plānu Baltijas funkcionālajā gaisa telpas blokā un pārdomāti palielināt gaisa satiksmes vadības dispečeru skaitu.
- (22) Pamatojoties uz 19., 20. un 21. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie mērķi galvenajā darbības jomā “veikspēja” būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

Izmaksu efektivitātes mērķu novērtējums

- (23) Galvenajā darbības jomā “izmaksu efektivitāte” darbības uzlabošanas plāna projektā iekļauto mērķu atbilstību attiecībā uz maršruta aeronavigācijas pakalpojumu aprēķinātajām vienības izmaksām (“DUC”) novērtēja, pamatojoties uz Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta a), b) un c) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem. Minētie kritēriji ir DUC tendence PP4 laikā, DUC ilgtermiņa tendence PP3 un PP4 laikā (no 2020. līdz 2029. gadam) un DUC bāzes līnijas vērtība tarififikācijas zonas līmenī salīdzinājumā ar vidējo vērtību tarififikācijas zonās, kurās aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem ir līdzīga darbības un ekonomiskā vide.

- (24) Lietuvas ierosinātie maršruta izmaksu efektivitātes mērķi PP4 laikā un attiecīgās bāzes līnijas vērtības ir šādas:

Lietuvas maršruta tarififikācijas zona	2019. gads – bāzes līnijas vērtība	2024. gads – bāzes līnijas vērtība	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi un bāzes līnijas vērtības galvenajā darbības jomā “izmaksu efektivitāte”, izteiktas kā aprēķinātās vienības izmaksas (reālā izteiksmē 2022. gada cenās)	46,48 EUR	54,97 EUR	55,57 EUR	54,16 EUR	53,04 EUR	53,18 EUR	51,69 EUR

- (25) Attiecībā uz novērtēšanas kritēriju, kas noteikts Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta a) apakšpunktā, Komisija konstatē, ka Lietuvas DUC tendence tarififikācijas zonas līmenī PP4 laikā (– 1,2 %) sakrīt ar Savienības mēroga tendenci tajā pašā periodā (– 1,2 %).

- (26) Attiecībā uz novērtēšanas kritēriju, kas noteikts Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta b) apakšpunktā, Komisija konstatē, ka Lietuvas DUC ilgtermiņa tendence tarifācijas zonas līmenī PP3 un PP4 laikā (+1,2 %) atpaliek no Savienības mēroga ilgtermiņa tendences tajā pašā periodā (–1,0 %).
- (27) Tomēr Komisija norāda, ka sakarā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu Lietuva ir zaudējusi ievērojamu daļu pārlidojumu, kurus tā mēdza apkalpot iepriekš. Šis gaisa satiksmes samazinājums turpina būtiski ietekmēt aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēja izmaksu efektivitātes rādītājus arī PP4 laikā, un it īpaši tam ir negatīva ietekme uz Lietuvas DUC ilgtermiņa tendenci.
- (28) Tāpēc, lai piemērotu 26. apsvērumā minēto novērtēšanas kritēriju, ir jāpārbauda, vai Lietuva atbilstu Savienības mēroga DUC ilgtermiņa tendencei, ja nebūtu 27. apsvērumā minēto apstākļu.
- (29) Šajā nolūkā Komisija pārrēķināja DUC ilgtermiņa tendenci, ņemot vērā maršruta pakalpojumu vienībās izteiktu aplēsi par gaisa satiksmes strukturālo zudumu Lietuvā sakarā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu. Minētā pārrēķina rezultātā koriģētā Lietuvas DUC ilgtermiņa tendence ir –4,8 %, un tā apsteidz Savienības mēroga DUC ilgtermiņa tendenci (–1,0 %). Tādējādi tika secināts, ka pēc korekcijas, kurā ņēma vērā Ukrainā notiekošā kara izraisītā gaisa satiksmes būtiskā samazinājuma ietekmi, Lietuva atbilst 26. apsvērumā minētajam novērtēšanas kritērijam.
- (30) Attiecībā uz novērtēšanas kritēriju, kas noteikts Īstenošanas regulas (ES) 2019/317 IV pielikuma 1.4. punkta c) apakšpunktā, Komisija konstatē, ka Lietuvas DUC bāzes līnijas vērtība ir 54,97 EUR reālā izteiksmē 2022. gada cenās ("EUR2022"), un tā ir par 5,9 % augstāka nekā vidējā bāzes līnijas vērtība (51,93 EUR, izteikta EUR2022) attiecīgajā salīdzinājuma grupā, kas norādīta Īstenošanas lēmuma (ES) 2024/1688 7. pantā.
- (31) Ja izslēdz negatīvo ietekmi, ko radīja pārmaiņas gaisa satiksmes plūsmās sakarā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, ir skaidrs, ka Lietuva atbilst gan Savienības mēroga DUC tendencei, gan Savienības mēroga DUC ilgtermiņa tendencei. Tāpēc Komisija uzskata, ka 30. apsvērumā minētā nelielā novirze no DUC vidējās bāzes līnijas vērtības salīdzinājuma grupā 2024. gadā neliedz atzīt Lietuvas darbības uzlabošanas mērķus izmaksu efektivitātes jomā par atbilstošiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem izmaksu efektivitātes jomā.
- (32) Pamatojoties uz 24.–31. apsvērumā izklāstītajiem konstatējumiem, darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie mērķi galvenajā darbības jomā "izmaksu efektivitāte" būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

SECINĀJUMI

- (33) Ņemot vērā iepriekš minēto, Lietuvas darbības uzlabošanas plāna projektā iekļautie darbības uzlabošanas mērķi būtu jāuzskata par atbilstošiem PP4 izvirzītajiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Darbības uzlabošanas mērķi, ko Lietuva ir iekļāvusi darbības uzlabošanas plāna projektā ceturtajam pārskata periodam ("PP4") un kas ir uzskaitīti šā lēmuma pielikumā, atbilst Īstenošanas lēmumā (ES) 2024/1688 noteiktajiem PP4 Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Lietuvas Republikai.

Briselē, 2025. gada 19. maijā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Apostolos TZITZIKOSTAS

PIELIKUMS

Darbības uzlabošanas mērķi, kas iekļauti Lietuvas darbības uzlabošanas plāna projektā un atzīti par atbilstošiem Savienības mēroga darbības uzlabošanas mērķiem ceturtajam pārskata periodam

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA “DROŠĪBA”

Lietuva	Drošības pārvaldības efektivitātes mērķi, kas izteikti kā īstenošanas līmenis, sākot no Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras (EASA) A līmeņa līdz D līmenim					
Aaeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs	Drošības pārvaldības mērķis	2025	2026	2027	2028	2029
Oro Navigācija	Drošības politika un mērķi	C	C	C	C	C
	Drošības riska pārvaldība	C	C	C	C	D
	Drošības garantija	C	C	C	C	C
	Drošības veicināšana	C	C	C	C	C
	Drošības kultūra	C	C	C	C	C

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA “VIDE”

Lietuva	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “vide”, kas izteikti kā faktiskās trajektorijas vidējā horizontālā maršruta lidojuma efektivitāte	13,13 %	13,12 %	13,11 %	13,10 %	13,09 %

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA “VEIKTSPĒJA”

Lietuva	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi galvenajā darbības jomā “veiktspēja”, kas izteikti maršruta ATFM kavēšanās minūtēs uz lidojumu	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02

GALVENĀ DARBĪBAS JOMA "IZMAKSU EFEKTIVITĀTE"

Lietuvas maršruta tarififikācijas zona	2019. gada bāzes līnijas vērtība	2024. gada bāzes līnijas vērtība	2025	2026	2027	2028	2029
Mērķi un bāzes līnijas vērtības galvenajā darbības jomā "izmaksu efektivitāte", izteiktas kā aprēķinātās vienības izmaksas (reālā izteiksmē 2022. gada cenās)	46,48 EUR	54,97 EUR	55,57 EUR	54,16 EUR	53,04 EUR	53,18 EUR	51,69 EUR